

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การประเมินโครงการเรียนฟรี 15 ปี ในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาว เพ็ญสิริ พักตร์ผ่องศรี

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.ดร.รสริน โอศถานันต์กุล

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.วินัส ฤชาชัย

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

**บทคัดย่อ**

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาถึงโครงสร้างของโครงการเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาล 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาล ในจังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อประเมินโครงการเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลจากความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ปกครอง และ 4) เพื่อประเมินโครงการเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลจากทัศนคติ ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก จำนวน 425 คนจากประชากร 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่ 1 สัมภาษณ์กลุ่มผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการเรียนฟรี 15 ปี ในจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ กลุ่มที่ 2 สัมภาษณ์กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการเรียนฟรี 15 ปี ในจังหวัดเชียงใหม่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจะเลือกแบบเจาะจง ในหน่วยงานแต่ละแห่งรวมทั้งหมด 25 ราย และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการเรียนฟรี 15 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-45 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ โดยรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-30,000 บาท มีบุตร 2 คน บุตรส่วนใหญ่อยู่โรงเรียนเอกชน ศึกษาอยู่มัธยมต้น (ม.1 - ม.3)

ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้จ่ายในด้านอุปกรณ์การเรียนและด้านเครื่องแบบนักเรียนใช้จ่ายมากกว่าเงินที่ได้รับ โดยจะใช้จ่ายเงินมากกว่าเงินที่ได้รับระหว่าง 501-2,000 บาท ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาของบุตรแต่ละคนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการเรียนฟรี 15 ปี ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาด้านความคาดหวังและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองคาดหวังในทุกด้านระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจส่วนใหญ่ในระดับน้อย และคาดหวังและพึงพอใจมากที่สุด ในโครงการเรียนฟรี 15 ปี ในด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเรียนฟรี 15 ปี เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 51-55 ปี จบปริญญาตรี สังกัดอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ 1 โดยอยู่ตำแหน่งครูชำนาญการ ระยะเวลาการทำงานมากกว่า 20 ปี

ผลการศึกษาด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเรียนฟรี 15 ปี เห็นด้วยกับโครงการเรียนฟรี 15 ปี มีทัศนคติต่อประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการเรียนฟรี 15 ปี ในทุกด้านระดับปานกลาง คิดว่าเป็นโครงการเหมาะสมในทุกด้าน การดำเนินการของโครงการเรียนฟรีได้ประสบปัญหาในทุกด้านระดับปานกลาง และพบว่าโครงการเรียนฟรี 15 ปี เกิดปัญหา และอุปสรรค และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด คือ ด้านจำนวนเงินสนับสนุน

<b>Independent Study Title</b>	Performance Evaluation of the 15-Year Free Education Program in Chiang Mai Province	
<b>Author</b>	Miss Phensiri Pakphongsri	
<b>Degree</b>	Master of Economics	
<b>Independent Study Advisory Committee</b>	Lect.Dr. Rossarin Osatanunkul	Advisor
	Assoc.Prof.Dr. Venus Rauechai	Co-advisor

## **ABSTRACT**

This study has four objectives: 1) to examine the structure of 15-year free education program of the Thai government, 2) to understand the spending behavior of the parents or guardians of students who joined this 15-year free education program, 3) to assess the 15-year free education program on the basis of students parents or guardians' expectation and satisfaction, and 4) to assess the 15-year free education program on the ground of attitudes and problems of government workers involved in the operation of this government program. The present endeavor is confined to Chiang Mai provincial area. The information for this study was collected from 425 samples representing two groups of relevant population. Specifically, in the first group were 400 samples of parents or guardians of students who participated in the 15-year free education program in Chiang Mai Province, identified by accidental sampling technique; while in the second group were 25 purposively identified samples to represent government workers in various government agencies who were involved in the 15-year free education program in Chiang Mai province, The analysis was based on descriptive statistics.

The study on the general background of relevant students' parents or guardians found the majority of them were characterized as female aged 41-45, bachelor's degree graduate, government agency or state enterprise employee, earning 10,001-30,000 baht per month, with two children, and having children studying at private school at secondary education level (grade 7-9)

On spending behavior, most of the pertinent parents or guardians were found to spend for educational equipment and student uniforms 501-2,000 baht in excess of the allocated money under the 15-year free education program, while spend for school fees less than 5,000 bath per child. The parents or guardians admitted they had moderate knowledge and understanding about the 15-year free education program.

On expectation and satisfaction, parents or guardians reported they had moderate expectation in all aspects while they had low satisfaction in general. Their highest expectation and satisfaction about the 15-year free education program was related to the government, workers who provided services in this program.

The investigation on government workers involved in the 15-year free education program revealed most of the pertinent individuals could be described as being female, aged 51-55, bachelor's degree graduate, holding office in the 1<sup>st</sup> Chiang Mai Education Zone Office in the post of experienced teacher, and having more than 20 years work experience.

Most of them thought the program was practical, expected that the benefits from this program would be moderate in all aspects, and considered it to be suitable in every dimension. However, they indicated problems existed moderately difficult in all aspects of the 15-year free education program and most difficult in the area of financial support which had serious implication for the efficiency of educational services.